

skær paa Andres Begne, og da vi indgaae Forlig for vore Medborgere angaaende en Sag, hvortil der knytter sig saa væsentlige Interesser som de, hvorom Sagen her dreier sig, troer jeg netop paa Grund af enkelte Bemærkninger, som ere fremkomne, at burde sige et Par Ord om, hvorfor jeg har kunnet tiltræde og støtte det Forslag til Forlig, som nu foreligger. Jeg skulde næsten antage, at der findes Noget, som kunde bruges til et Devils for, at vi, der staae paa det Standpunkt, som jeg hidtil har indtaget, ikke have opoffret for Meget, ikke opoffret Noget, som ikke burde opoffres, i de Indvendinger, som fremkom mod Lovforslaget, saaledes som det efter vort Endringsforslag vil komme til at lyde, fra den høitværdige Landsthingsmand for 5te Kreds (Bindeshøll). Der var i hans Udtalelse en Misforstaaelse, som jeg troer, at det er godt at fjerne. Naar der i Endringsforslagets § 1 er Tale om „Regjeringen“, saa kan der ikke godt efter den almindelige Sprogbrug i vore Lovgivningsarbejder være Tvivl om, at der ved „Regjeringen“ er meent Hans Majestæt i Forbindelse med sit Ministerium, og at det, der omtales i Paragraphen, ikke er Noget, der kan udøves af Ministeriet alene, og hvis der virkelig kunde være nogen Tvivl tilstede, da maatte denne i alt Fald være fjernet derved, at der i § 3 udtrykkelig nævnes kongelig Stadsfæstelse; det er altsaa denne, hvorom der ogsaa i § 1 er Tale. — Hvad der imidlertid er vigtigere end disse mindre Punkter, som jeg aldeles ikke skal gaae ind paa, er det, som den samme ærede Tale bemærkede om, at det skulde være umuligt, at denne Sag vil kunne indbrages under Kirkecommissionsens Forhandlinger, naar denne Lov vedtages. Hvis dette var saa, vilde jeg ansee det for meget betænkeligt at gaae ind paa denne Lov; men netop det aldeles Modsatte er Tilfældet. Det har for os, der have bestridt Lovforslaget, som det tidligere forelaa, været et Hovedpunkt, at vi ikke vilde have, at denne enkelte Sag kom til en definitiv Afgjørelse, der sloges fast som et Princip, som et bindende og veivisende Princip, forinden den var overveiet i Forening med de andre kirkelige Spørgsmaal, som staae paa Dagsordenen, og for hvilke man tænker sig en Commission nedsat. Nu vil vistnok netop den

ved denne Velighed trufne Aftale om denne Afgjørelses foreløbige Charakter og den i Lovens fastsatte Tidsgrændse gjøre det absolut nødvendigt at lade den Kirkecommission, der nedsettes i Løbet af disse 5 Aar, indbringe denne Sag under sin Overveielse, idet der jo maa blive Spørgsmaal om, hvorledes den øvrige kirkelige Lovgivning og det hele store Spørgsmaal om Præsternes Bestikkelse for hele Kirken skal stille sig til, hvad her er vedtaget, og hvorledes det, som her foreløbig er vedtaget, skal bringes i Harmoni med, hvad der findes at være rigtigt med Hensyn til det hele og store Spørgsmaal. Det er just noget aldeles Afgjørende for det tidligere Fleertal i Udvalget, at den hele Foranstaltning, ved at blive temporair, taber Charakteren af en isoleret definitiv Afgjørelse af Noget, der maa afgjøres i Sammenhæng med og i Forhold til de andre store Spørgsmaal. — Der er en anden Side, fra hvilken baade andre Medlemmer og navnlig jeg selv meget stærkt har bekæmpet Lovforslaget, som det her forelaa. Jeg for min Person har givet min Indvending et bestemt Udtryk i den Form, som jeg oftere har brugt, nemlig at jeg ikke kunde gaae ind paa, at der opstilledes to Slags Præster indenfor Folketirken. Dette er nu i det Væsentlige fjernet, idet der ved den Forandring, som er foregaaet i Lovudkastets første Paragraph, istedetfor en Ret for et vist Antal Menighedsmedlemmer er sat en Besøielse for Kongen og hans Regjering til at opfylde et Dufte. Derved er det kommet dertil, at, saalænge denne Lov bestaaer, vilde ogsaa Valgmenighedernes Præster see deres hele Stilling begrundet i Hans Majestæt Kongens Stadsfæstelse, som ikke kan fordres, men som skal ansøges og kan gives. Derved vil der altsaa være tilveiebragt den samme Rod for Præsternes Stilling i Folketirken. Nu er det ikke min Mening, at det skulde være slaaet fast, at dette ogsaa fremtidig skulde være saa; men det er opnaaet, at der foreløbig er tilveiebragt i det Ringeste den formelle Eenhed og den principielle Eenhed med Hensyn til det kirkelige Værembedes Udspring og Bestikkelsen dertil, idet det er holdt frit, hvorledes den hele Sag siden skal ordnes for alle Menigheder, saaledes at Overeensstemmelse kan tilveiebringes. Her-